

SPRAWOZDANIE

Z

VII OGÓLNOPOLSKIEJ KONFERENCJI NAUKOWEJ

pt. „STARZENIE SIĘ I PÓŹNA DOROSŁOŚĆ W DYSKURSIE MIĘDZYPOKOLENIOWYM. KOLORYT I SIŁA MIŁOŚCI”

KONFERENCJA POD PATRONATEM DZIEKANA WYDZIAŁU NAUK SPOŁECZNYCH

dr hab. Joanny Ostouch-Kamińskiej, prof. UWM

W dniu 3 października 2020 roku, w miesiącu poświęconym osobom starszym, odbyła się VII Ogólnopolska Konferencja Naukowa z cyklu „**Starzenie się i późna dorosłość w dyskursie międzypokoleniowym**”, z tematem wiodącym KOLORYT I SIŁA MIŁOŚCI. Konferencję zrealizowano zdalnie na platformie Google Meet. Organizatorami Konferencji byli pracownicy Katedry Pedagogiki Ogólnej i Opiekuńczej, studenci z Koła Naukowego Geragogów oraz z Koła Naukowego Pedagogów Specjalnych. Współorganizatorami byli członkowie Uniwersytetu Międzypokoleniowego przy Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

W konferencji uczestniczyli pracownicy, doktoranci i studenci Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie oraz z innych ośrodków naukowych, jak: Uniwersytet Rzeszowski, Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu w Gdańsku. Konferencję swym udziałem zaszczylicili GOŚCIE, reprezentujący instytucje i organizacje środowiska lokalnego: dr hab. inż. Agnieszka Jaszczuk (kierownik projektu międzynarodowego i międzypokoleniowego Erasmus+ SMARTRURAL, UWM w Olsztynie), dr Aleksander Pieczkin (członek Rady Olsztyńskich Seniorów, delegat do Obywatelskiego Parlamentu Seniorów, członek Warmińsko-Mazurskiego UTW w Olsztynie), Stanisław Brzozowski (Rzecznik Praw Osób Starszych), mgr Bartosz Koziej (przedstawiciel Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Olsztynie oraz prezes Polskiego Stowarzyszenia Motorowego Motobracja).

Uroczystego otwarcia Konferencji dokonała Dziekan Wydziału Nauk Społecznych UWM w Olsztynie, dr hab. Joanna Ostouch-Kamińska, prof. UWM oraz Przewodniczący Komitetu Naukowo-Organizacyjnego Konferencji – prof. zw. dr hab. Andrzej Olubiński. Głos zabrała również dr Anna Leszczyńska-Rejchert – opiekun Koła Naukowego Geragogów, Wiceprzewodnicząca Komitetu Naukowo-Organizacyjnego Konferencji oraz wiceprezes Uniwersytetu Międzypokoleniowego, która przybliżyła koncepcję tegorocznej konferencji

oraz podziękowała Pani Dziekan WNS UWM w Olsztynie, dr hab. Joannie Ostouch-Kamińskiej, prof. UWM za wieloletnie wsparcie merytoryczne i organizacyjne konferencji z cyklu „Starzenie się i późna dorosłość w dyskursie międzypokoleniowym”, a także pozostałym uczestnikom i Organizatorom Konferencji.

Prelegentami Konferencji byli: dr hab. Beata Krzywosz-Rynkiewicz, prof. UWM, dr hab. Dorota Zaworska-Nikoniuk, dr Anna Leszczyńska-Rejchert, dr Iwona Cymerman, dr Małgorzata Sławińska, dr Kinga Lisowska, mgr Bernadetta Olender-Jermacz, dr Maria Radziszewska, dr Ewa Barnaś-Baran, dr Izabela Jabłońska-Barna, dr inż. Beata Płoszaj-Witkowska, Fabian Miszewski, dr inż. Anna Bałuch-Małecka, mgr inż. Teresa Jagielska, Paweł Pietrzak, dr Beata Tomaszewska-Hołuż, dr Majka Łojko.

Ze względu na wirtualną przestrzeń, w jakiej odbywała się Konferencja, obrady plenarne przebiegały w dwóch następujących po sobie częściach. Moderatorkami pierwszej części obrad plenarnych były dr hab. Beata Krzywosz-Rynkiewicz, prof. UWM oraz dr hab. Dorota Zaworska-Nikoniuk. Poniżej relacja Pań Profesor moderujących część pierwszą Konferencji:

„W dniu 3 października 2020 roku w godzinach 9.30-11.40 miałyśmy zaszczyt i przyjemność prowadzić sekcję plenarną wspomnianej cyklicznej konferencji organizowanej przez Katedrę Pedagogiki Ogólnej i Opiekuńczej, Koło Naukowe Geragogów i Koło Naukowe Pedagogów Specjalnych oraz Uniwersytet Międzypokoleniowy przy Wydziale Nauk Społecznych UWM w Olsztynie. Obrady rozpoczęła dr hab. Beata Krzywosz-Rynkiewicz, prof. UWM interesującym referatem wprowadzającym w problematykę konferencji pt. *Pułapki i szanse miłości – pomiędzy namiętnością a stabilizacją*. Zaprezentowała ona przebieg faz miłości (od namiętności i zaangażowania) w cyklu życia jednostki oraz wynikające z niej koleje losu: tworzenie związków, zakładanie rodzin, stabilizację w związku. Wskazała na konstruktywny przebieg miłości – od fazy namiętnej do miłości przyjacielskiej. O destruktywnej sile miłości mówiła z kolei dr hab. Dorota Zaworska-Nikoniuk prezentująca referat pt. *Destruktywna siła miłości do alkoholu – analiza prozy Caroline Knapp i Ann Dowsett Johnston*. Ukazywał on koleje życia dwóch kobiet dziennikarki (Caroline Knapp) oraz naukowca (Ann Dowsett Johnston), które miłością obdarzyły alkohol. Przechodząc od miłości namiętnej, poprzez intensywną do zaangażowanej – alkohol coraz bardziej rujnował życie kobiet. Jego „zaborczy charakter” utrudniał natomiast podjęcie skutecznej terapii. Kolejną prelegentką była dr Anna Leszczyńska-Rejchert, która

wyłosiła tekst pt. *Wielowymiarowość miłości – aspekty pedagogiczne*, rozpatrując miłość jako ważną potrzebę człowieka, odwołując się do piramidy potrzeb A. Masłowa i wskazując na konieczność prowadzenia działań edukacyjnych określanych jako „wychowanie do miłości”. Z kolei Iwona Cymerman mówiła o przygotowaniu do doświadczania miłości dwóch pokoleń, prezentując referat pt. *Czy można „przedawkować” miłość? – Dylematy relacji międzypokoleniowych dziadków i wnucząt*. Referat Pani Doktor zawierał interesujące wskazówki metodyczne do prowadzenia zajęć z młodzieżą poruszających tą tematykę. Inspirującym referatem był także przygotowany przez Panią dr Małgorzatę Sławińską pt. *Jak kochać dziecko w przedszkolu – w stronę modelu Korczakowskiego*, przekładający wskazówki z jednej z najbardziej znanych prac Korczaka na postulowany model opieki i wychowania przedszkolnego. Wyniki badań sondażowych prowadzonych wśród studentów UWM prezentowała dr Kinga Lisowska – autorka wystąpienia pt. *Miłość w ujęciu osób we wczesnej dorosłości*, wykazując iż uczucie miłości do drugiej osoby zajmuje nadal na skali wartości młodych Polaków bardzo wysokie miejsce. Osobistymi refleksjami miłości w czasach izolacji domowej podzieliła się z uczestnikami konferencji Pani mgr Bernadetta Olender-Jermarcz – autorka wystąpienia pt. *Doświadczanie miłości w czasie izolacji domowej spowodowanej Covid – 19*. Wystąpienie o charakterze autobiograficznym przeplatane było własnymi refleksjami autorki na temat pozytywnych stron izolacji domowej: lepszego poznawania siebie wzajemnie, spędzania czasu razem, celebrowania życiowych czynności, doświadczania życzliwości, pomocy i wsparcia od bliskich osób. Ukazała tym samym nowe możliwości doświadczania sytuacji kryzysowej. Po wysłuchaniu bardzo interesujących wystąpień dr hab. Beata Krzywosz-Rynkiewicz, prof. UWM dokonała krótkiego i precyzyjnego podsumowania sesji plenarnej, prelegenci i słuchacze udali się na przerwę”

(oprac.: dr hab. Beata Krzywosz-Rynkiewicz, prof. UWM; dr hab. Dorota Zaworska-Nikoniuk)

Część drugą obrad plenarnych moderowali dr Maria Radziszewska oraz dr Wiktor Sawczuk, którzy opisali przebieg tej części następująco:

„W drugiej części VII Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Starzenie się i późna dorosłość w dyskursie międzypokoleniowy. Koloryt i siła miłości” wzięły udział łącznie 23 osoby. Moderatorami byli: dr Wiktor Sawczuk (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Katedra Pedagogiki Specjalnej i Resocjalizacji) oraz dr Maria Radziszewska (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Katedra Pedagogiki Ogólnej i Opiekuńczej). W trakcie obrad ogłoszono 8 referatów. Obrady były prowadzone zdalnie, on-line, za

pomocą komunikatora Google Meet. Pomimo pewnych trudności technicznych, – co zrozumiałe, gdyż w obecnej sytuacji wszyscy się uczymy nowych form komunikacji oraz mamy różne umiejętności informatyczne oraz różnej klasy komputery – to wszystko po ich wyeliminowaniu, przebiegło pomyślnie.

Referujący swoje wystąpienia skupili wokół relacji interpersonalnych występującymi między pokoleniami w kontekście wielowymiarowości niezbywalnej wartości, jaką jest miłość. Miłości postrzeganej nie w kontekście fizyczności, co wszyscy referujący w mniejszym lub większym stopniu podkreślali, ale w kontekście zamiłowań, pasji czy hobby. Dotyczyło to zamiłowania osób starszych do nauki, jako zdobywania wiedzy i poszerzania horyzontów myślowych. Znaczenia aktywności ruchowej seniorów, szczególnie w kontekście uprawiania Jogi. Ale też, co warto podkreślić, uprawiania ogrodu przez seniorów, jako pożądanej formy prozdrowotnej, edukacyjnej i oczywiście wypoczynkowej. Innym aspektem było poruszenie kwestii wizerunku osób starszych na łamach poczytnych tygodników, co nie jest zjawiskiem nazbyt częstym. Niezmiernie interesująco wypadła oddolna inicjatywa studencka, by podczas specjalnych spotkań międzypokoleniowych honorować seniorów w bardzo podeszłym wieku, jako tych, którzy łączą w twórczy, interesujący sposób to, co było, z tym co jest. A więc przeszłość z teraźniejszością. Jeszcze innym, ważnym podjętym tematem, było znaczenie miłości w wymiarze religijnym. Ale postrzeganie tej aktywności ludzi starszych, i nie tylko ich, sprowadzało się do szerokiego ujęcia tego zagadnienia. Chodziło tu o wielowymiarowość miłości, w pełnym tego słowa znaczeniu, jako aktywności nadającej sens ludzkiemu życiu, co ma olbrzymie znaczenie na każdym etapie egzystencji jednostki. W jakimś sensie domknięciem prezentowanych wystąpień było poruszenie kwestii dotyczącej procesu depopulacji i starzenia się znacznej części polskiego społeczeństwa oraz konsekwencji wynikających z tego stanu na przyszłość. Szczególnie w kontekście kształtowania się zaburzonej struktury zawodowej. To poważny problem, który jak dotąd nie doczekał się adekwatnego długofalowego rozwiązania. Wszystkie zaprezentowane wystąpienia spotkały się z żywym odzewem, co miało swój wyraz w interesującej dyskusji uczestników tej części obrad. Obrady części II zakończyły się krótkim podsumowaniem dokonany przez moderatorów oraz podziękowaniem skierowanym do referujących i dyskutantów za twórcze uczestnictwo w Konferencji”.

(oprac.: dr Maria Radziszewska oraz dr Wiktor Sawczuk)

Podczas Konferencji wywiązała się interesująca dyskusja, odzwierciedlająca różne oblicza miłości. O wielowymiarowości miłości mówiła m.in. Dziekan Wydziału Nauk Społecznych UWM w Olsztynie, dr hab. Joanna Ostouch-Kamińska, prof. UWM; prof. zw.

dr hab. Andrzej Olubiński; prof. zw. dr hab. Marzenna Zaorska; dr hab. Agnieszka Jaszcuk; dr Aleksander Pieczkin; dr Anna Leszczyńska-Rejchert; dr Wiktor Sawczuk; mgr Teresa Jagielska. Pojawiły się również merytoryczne komentarze w komunikatorze, które sformułowali m.in. dr Krzysztof Gąsecki, dr Małgorzata Sławińska.

W podsumowaniu konferencji Wiceprezes Komitetu Naukowo-Organizacyjnego Konferencji dr Anna Leszczyńska-Rejchert zapowiedziała kontynuację konferencji z cyklu „Starzenie się i późna dorosłość w dyskursie międzypokoleniowym”. W następnym roku temat wiodący będzie dotyczył rodziny jako najważniejszej wartości dla wszystkich pokoleń. Korzystne relacje rodzinne w wymiarze indywidualnym sprzyjają bowiem pozytywnemu i pomyślnemu starzeniu się, a tym samym są istotnym czynnikiem przedłużających życie. Natomiast w aspekcie społecznym dobre relacje rodzinne niewątpliwie przyczyniają się do realizacji idei integracji i solidarności międzypokoleniowej.

(redakcja całości sprawozdania: dr Anna Leszczyńska-Rejchert, dr Kinga Lisowska, dr Maria Radziszewska)